

DRUŠTVO
LIKOVNIH
PEDAGOGOVI
PRIMORJA

OBSTRETI POGLEDI

DRUŠTVO
LIKOVNIH
PEDAGOGOVIH
PRIMORJA

IZ TUDI RE ST S D O

Društvo likovnih pedagogov Primorja smo ustanovili leta 1998 – v časih, ko se je ob uvajanju devetletke število ur likovne vzgoje zmanjševalo. Likovni pedagogi takrat nismo imeli ustrezne strokovne podpore, da bi uspeli to zmanjševanje preprečiti. Društvo je bila takrat ena od rešitev, ki je likovnim pedagogom ponudila podporo, občutek, da pri svojem delu niso prepuščeni sami sebi.

Skupaj smo lažje izpeljali številne projekte, ki so otrokom prinašali dodano vrednost, organizirali dobra izobraževanja, predvsem pa smo spodbujali lastno ustvarjalnost naših članov. Vsako leto smo organizirali delavnice, ektempore in podobna srečanja, občasno pa priredili še kakšno društveno razstavo. Predvsem ob praznovanju naše dvajsetletnice se jih je zvrstilo kar precej.

Čeprav smo v svoji ustvarjalnosti precej raznoliki, pa vedno poskrbimo, da ima razstava tudi nekakšno povezovalno silo, tako da razstava ni zgolj prikaz različnih ustvarjalcev, ampak jo lahko vzamemo kot celoto. Tudi tokrat.

Vasja Nanut

Prišel je čas, a ne le čas razstavne predstavitve članov Društva likovnih pedagogov Primorske, temveč tudi čas, ko lahko vsak posamezni avtor razkrije lastno ustvarjalno identiteto. Čas, ko lahko vsaj za trenutek, ko ne posreduje svojih znanj, ko ni vpet v okvire eksistence, izrazi tisto, kar je rezultat njegovih notranjih hotenj, njegove najbolj intimne vokacije.

Tako razstavljalci dajejo svoj prispevek sodobni likovni umetnosti, za katero je značilno, da je horizont ustvarjanja na široko odprt, da ni predpisanih stilov, da največ štejejo izvirne rešitve, da so najpomembnejše avtorske identitete.

Prav zato je pričujoča razstava tako zelo raznolika. Je zajetje preteklosti in refleksija aktualnosti, je večnost tem, ki ju predstavljata narava in človek, njuna enigmatičnost in s tem tudi likovno-interpretativna privlačnost. Večnost krajinske tematike dobiva nove in nove podobe. Umetniki, ki so čuteča bitja, se namreč še posebej radi vračajo k naravi. Ne želijo je slikati veristično, temveč v njej iščejo bistveno, odkrivajo atmosfero, ki jih navdaja z mirom, občudujejo njene ritme, se poklanjajo njeni veličini. Na slikovna polja prinašajo tisto, kar se je usidralo v njihovo notranjost ter v njej dozorelo za novo likovno rojstvo. Razstavljalci kažejo na subtilnost doživljanja in ustvarjanja lastnih refleksij realnega sveta. Ko govorijo o človeku, o sebi, ko spregovorijo iz sebe, so še posebej tankočutni.

Njihovo ustvarjalnost odlikujejo različni načini, pristopi, tehnike izvedbe in s tem različni likovni mediji. Še posebej pogoste so grafične tehnike in prisotnost risbe. Predvsem pa je

pomembno dejstvo, da vsakdo želi ustvariti nekaj drugačnega, samo njegovega, potrditi lastno ustvarjalno identiteto, stopiti v nadčasnost, ustvariti nekaj, kar je individualno, a v svojem sporočilnem jedru univerzalno.

Avtorji predstavljajo le postanek na svoji ustvarjalni poti, le nekaj del iz svojega ustvarjalnega dnevnika, le košček svojih zanimanj, ki pa dokazujejo, da so na svoji poti raziskovalni, da zvedavo odkrivajo zanimive likovne kotičke. Morda so prav otroci oz. mladi, s katerimi delajo, marsikdaj njihovi »učitelji«, predvsem v dejstvu, da moraš slediti notranjemu klicu in izraziti tisto, kar čutiš, ter na način, ki pooseblja tebe. Pablo Picasso je zapisal: »Vsak otrok je umetnik. Težko je ostati umetnik, ko odrasteš.« Delo z otroki jih nehote vodi do takšnih spoznanj in do takšnega delovanja, predvsem pa jih spodbuja k lastni ustvarjalnosti, pa čeprav ob službenih obveznostih zanjo težje najdejo čas.

Človek ob vsem balastu zunanjega vse bolj išče primarno in elementarno, hrup želi zamenjati s tišino, s površine stopiti v globino. Po vsem tem se zdi skoraj logična vrnitev in vrednotenje risbe kot primarnega, najbolj elementarnega sredstva izražanja. Zdi se, da ta doživlja renesanso, hkrati pa se razkriva v širokem diapazonu karakterjev, pojavnosti in vlog. Močno sled pušča v grafičnem mediju, ki je blizu številnim avtorjem pričujoče razstave. Risba pa lahko nastopa tudi kot neposreden in polnomočen ročni zapis. Eksteriorizacija linij pa tudi struktur, barv in drugih likovnih elementov omogoča izraziti vsebine in jih celo podpreti v njihovi sporočilnosti.

RAZSTAVA DRUŠTVA LIKOVNIH PEDAGOGOVIH PRIMORJA

ALENKI VENIŠNIK narava predstavlja bogat motivni vir. Navdušuje se nad njeno lepoto in dovršenostjo. Zanimajo jo predvsem deli dreves, njihovi listi pa kamen in voda, ti elementarni in hkrati mogočni elementi naravnih okolij. Predstavi jih natančno in nazorno, s komaj občuteno avtorsko stilizacijo. Njene slike so sestavljene, saj posamezni motivni element »osami« in nato ustvarja sliko ob sliki oz. sliko na sliki. Uresničuje jih s kombinacijo različnih grafičnih tehnik, skozi vse pa se manifestira odlična, detajlirana risba.

ANUŠA BLAŽKO gleda, doživlja, raziskuje, prepleta in zapleta preteklost in sedanost. V percepcijo jemlje bivanjski prostor in čas, predvsem pa sebe. Prekriva in odkriva ter se poslužuje sublimacije. Njena dela premorejo palimpsestne vrednosti, saj se za zapleti skriva njena podoba, saj se pod zgornjo plastjo nahajajo stare plasti, nekakšne usedline časa. Kot pravi sama, so stare podobe podlaga za nove posege. Pri tem pa uresničuje zanimanje za likovne prvine, za izraznost barv, svetlob, prostorov, struktur in tekstur.

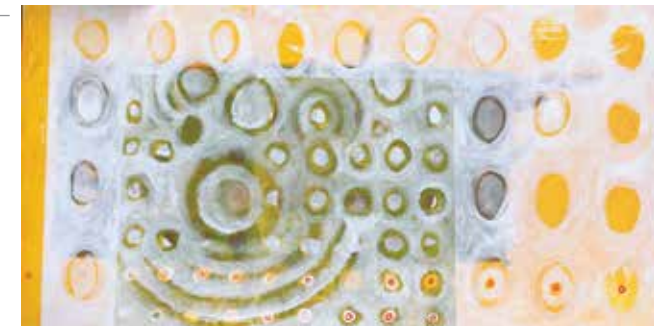
FULVIA GRBAC je v času študija in tudi ob kasnejših izobraževanjih osvojila dragocena grafična znanja, ki ji omogočajo suverena prehajanja med različnimi grafičnimi tehnikami. Za avtorico je narava neusahljiv motivni vir, a subtilna ustvarjalka se odziva tudi na aktualno družbeno problematiko. Njena dela, na katerih predstavlja žično ograjo, nagovarjajo z jasnostjo in izčiščenostjo, ki vodi v znakovnost in simbolno pomenljivost. Ostrine so nedvomno Contra Naturam. Njihova govorica pa je univerzalna in podira vse meje.

BEA TOMŠIČ AMON z obilico teoretičnih in praktičnih znanj uresničuje različne ustvarjalne interese ter sledi svojim željam po raziskovalnosti. Nedvomno v njenem delovanju pušča sledi multikulturalnost. Simbolno in z nadrealističnim pridihom je naslikala Pot z bodicami ter ji dala izpovednost močnih barv, njihovih medsebojnih napetih dialogov in zanimivega kadriranja prizora. Zdi se, da se zgodba nadaljuje na sliki Počitek, ko nogam daje hipno zavetje mehko ukrivljeno naslonjalo stola. Za njim pa že prežijo ostrine rastja. In tudi počitek je le hipno stanje avtorice z izjemno ustvarjalno energijo.

JANA PEČEČNIK se pred slikarskim platnom počuti povsem svobodna. Njena dela so pristna, ustvarjena s poudarjeno gestualnostjo, vodeno h krogu, k obliki vseh oblik, ki v sebi nosi božansko geometrijo, k obliki popolnosti in novih začetkov. Tako ji Večni krog omogoča ustvarjati vedno nove variacije na izbrano temo. Plastenja, razpeta od konkretnjših barvnih nanosov do transparentno prehodnih, pa zapise odpirajo v prostorsko globino. Kljub močni simbolni esenci njenih del je v njih čutiti koloristično vez z zemeljskim pa tudi kozmičnim.

Slikovna polja **KSENIJE PFEIFER** prinašajo koloristično asketsko, duhovno atmosfero. S plastenjem nežnih barvnih kopren jih avtorica vodi v prostorsko iluzijo. Osmišlja pa jih s črtno risbo. Linije so prvinski, sproščeni, neposredno izživet, kaligrafsko tekoči zarisi, ki se spogledujejo s fraktalno risbo. Zdiyo se kot prevod slikarkinega notranjega občutja v likovno nazorno stanje. Potovanje linij pa razpira materialno snovnost na slikovni ploskvi in predstavlja še en potop v globino.

Ustvarjalna misel **MATEJE MELAN** potuje Med nebom in zemljo ter se pri tem osvobaja ilustrativnosti. Krajino namreč razpira na nivoju radikalnega abstrahiranja, z njenimi skopo nakazanimi vsebinskimi elementi. Med njimi so preprosto, s tekočo obrisno linijo artikulirani kamni pa tudi drugi detajli, ki so sublimno prikazani kot ritmično razpršeni drobcji naravne stvarnosti. Kompozicije so zračne, zaznamovane z atmosferičnostjo, ki zaživi v lahnih barvnih prevlekah pastelnega spektra.

MATJAŽ BOROVNIČAR razstavlja instalacijo na temo prisvojitve svoje ukradene identitete. S črno-belimi avtoportretnimi fotografijami se predstavlja v vsej svojstvenosti, kot enkrat in neponovljiv individuum. Prostorsko predstavitev spremlja še osemnajst telefonov, oblikovanih iz lesa, v velikosti avtorjevega pametnega androida. Delo je izrazito konceptualno. Vključuje različne medije, materiale in pristope ter presega tradicionalne likovno-estetske klišeje. Prinaša pa večplastna in pomenljiva sporočila.

MOJCA LENARDIČ iz drobnih izsekov naravnega okolja, v katerih odkriva predvsem lepoto rastlinskega sveta, ustvarja mogočne manifestacije prostora in časa. Oblikotvorno vlogo zaupa risbi, ki je odločna, tekoča, ekspresivno izživeta. Mediteransko atmosfero ustvarja z barvami: močnimi, intenzivnimi, iluminiranimi z notranjo svetlobo. Nanosi so segmentirani in pastozni. Predstavljajo vzgon likovne substance, ki dodatno objektivizira vitalno moč motivnega izhodišča.

NIVES MARKOVIČ razmišlja o sebi. Pooseblja se z jedri, s krožno zaobljenimi, zaključenimi formami. Izbrana oblika pomensko sugerira ženski princip, njeno čutnost in čustvenost. Čeprav se zdi, da je v osami, se znotraj nje odvijajo dialogi med barvnimi ploskvami, za katere uporablja intenzivne barve in v preišljenih količinah ter s simbolnim pomenom posega tudi po zlati. Ob moči barvnih ploskev pa manifestira tudi risbo, ki ni le kontura, ampak z zgoščanjem šrafur dosega svojstveno teksturo posameznih delov likovne stvaritve.

ROMEO STUBELJ se predstavlja z izborom grafik v tehniki globokega tiska, natančneje suhe igle. Posveča se ji predvsem v zadnjem desetletju. V središče zanimanja postavlja človeško figuro, enega najbolj eksploatiranih in hkrati zahtevnih žanrov. Iz realnosti in prepoznavnosti vodi v avtorska preoblikovanja. Smer svoje ustvarjalne poti dodatno pojasnjuje z nekaterimi naslovi del, na primer *Mutant*. Z modifikacijami krepi izraznost pa tudi izpovednost svojih figuralnih likov.

SARA ČELEŠ

odpira pogled na široko odprte in iluzivno poglobljene morske pejsaže, segajoče vse tja do magične črte horizonta.

V kompozicijsko uravnoveženih delih se podrobnosti potapljajo v nanose z močno barvno substanco, z žlahtnostjo mikrostruktur ter s svetlobno lucidnostjo.

Avtorica namreč slikarsko živo in neposredno izraža razpoloženje krajine. Zanimajo jo predvsem barvna in svetlobna stanja zunanjega sveta, a atmosfere v naravi so lahko tudi introspektivnega značaja.

TANJA SAMEC

raziskuje preteklost, išče svoje prednike, svoje korenine. Rezultat raziskovanja družinskega debla je tudi cikel slik z naslovom Korenine. Njegove vsebine so večplastne in simbolno pomenljive. Dela, ki so ustvarjena v tehniki akvarela, so natančno izslikana, zaznamovana z jasnostjo, čistostjo in ostrino slikarske optike. So dialog med jasno, eksaktno definirano obliko, znotraj katere se manifestira akvarelina žlahtnost – bogat barvni nabor, mehko in transparentnost.

URŠKA TUŠAR

je svojo kreativnost in idejno iskrivost uresničila s principom reciklaže, saj je slike oblikovala iz ostankov blaga. Iskala je kombinacije različnih vzorcev in barv, iz njih oblikovala »zaplate« blaga ter jih nato sestavljala in šivala v pisane celote, v t. i. krpanke. Odlikujejo jih dinamični, vendar uravnoveženi notranji dialogi. Čeprav je v vsakem artefaktu uresničila izbrano temo, pa njenim stvaritvam prav poseben ritem dajejo odnosi med barvami in oblikami.

VASJA NANUT

se ukvarja s keramiko. Če je v keramičnem mediju še posebej pomembna forma, pa avtor z uporabo različnih žganj, kot so obvara (baltski raku), stara etruščanska tehnika buccharo, pit firing in saggar, dosega tudi površinsko obarvanost in slikovitost. Vse to je posledica kemičnih procesov, ki se dogajajo ob žganju. Avtor prisega na preproste oblike, najpogosteje zglajene in ozaljšane s primarno lepoto zemeljskega, naravnega, iz tvarine izzvanega s pomočjo žganja.

TINA NANUT

Njegova žena pa jih »oblači«, spaja ali dopolnjuje s kvačkarijami ter jim tako na svojstven način dodaja živahne barve in vzorce ter snuje svojstvene strukturalno poudarjene efekte. Dialog med dvema ustvarjalnima načinoma je zanimiv, izviren in prinaša dodatno slikovitost. Dela pa spadajo na področje sodobnih umetniških praks, za katere je značilno, da so odprte za nove pristope in načine.

Kolagrafija, tehnika globokega tiska, v polnosti omogoča prezentacijo vsebin, ki jih želi izraziti, hkrati pa jo vodi v raziskovalnost in ji omogoča uresničevanje zanimivih eksperimentalnih podvigov. V preišljenih kompozicijah se poklanja Krasu. Gladkost in hrapavost površine matrice spominja na kamnite kraške tvorbe in na bogato mikrostrukturalno dogajanje v specifični kraški krajini. Oblike in barve niso prevod naravnih stanj, dialog med toplim in hladnim, prisotnim in odsotnim, temveč emocionalno naglašeno videnje in doživljanje tega sveta.

VLASTA MARKOČIČ se izraža v prečiščeni, na bistvo zreducirani, stilizirani in s simbolnimi sporočili oplemeniteni govorici. Razmišlja o medsebojnih odnosih, o odnosih človeka do naravnega okolja in o izjemnih silah narave. Ukvarjanje s kamišibajem je v njen svet grafik in risb prineslo spremembe. Grafike namreč prezentira prostorsko, v obliki objektov. Plastenja z odmiki in kombiniranja posameznih fragmentov pripovedi zaživijo v okviru, ki jim daje reprezentativno trdnost ter jih povezuje v celoto. Ta je izvirna in zračna, razpeta v dimenziji prostora in časa, ozaljšana s strukturami in oblikami z jasno obrisno linijo.

Če parafraziram s pesnikom Tonetom Pavčkom, je

vsak avtor zase svet.

In zato je razstavna celota pisana, raznolika in nadvse bogata.

Anamarija Stibilj Šajn

Razstavo so podprli:

Park Škocjanske jame,
Slovenija